

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

JOI 29 VIII 1968

8 PAG. 25 BANI

Poporul întreg sprijină politica internă și externă a partidului și guvernului

Mii de oameni ai muncii de la orașe și sate — muncitori, membri ai cooperativelor agricole de producție, intelectuali — au trimis Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, Partidului, scrisori în care își exprimă adevinuta deplină față de politica internă și externă a partidului și statului nostru.

Numeroase scrisori au sosit, în aceste zile, și la redacția revistei Albina. Autorii lor își manifestă încrederea în profunzimea în conducerea de partid și de stat a României socialiste, în politica justă, consecventă și fermă marxist-leninistă, reafirmată la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, în cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu. În același timp, ei își exprimă încrederea nestrămutată în triumful ideilor socialiste și comunismului. Indiferent de naționalitate — români, maghiari, germani — toți cetățenii patriei noastre se angajează să lucreze cu înflăcăre, pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al IX-lea al Partidului.

Vom smulge pământului rod tot mai bogat

De când am ieșit de sub împilarea moșierească, de când am reînălțat agricultura noastră, de când în viața noastră de lucrători ai pământului au apărut relații socialiste de muncă, noi am verificat clipă de clipă, că drumul pe care ne-a călăuzit și ne călăuzește partidul este cel adevărat. În ultimele zile, evenimentele trăite de noi toți și pe care le-am urmărit cu atenție și seriozitate, ne-au arătat încă o dată că partidul nostru e puternic și clar văzător, că politica sa izvorăște din aspirațiile și idealurile poporului nostru. Intreaga suflare a satului nostru s-a convins din nou de înălțarea principiilor de care se călăuzește partidul în politica sa internă și externă.

Declarația Marii Adunări Naționale a exprimat gândurile noastre, a arătat răspunderea pe care o avem cu toții și fiecare în parte de a fi demni de misiunea care ne revine. Rezultatele în producție în acest an dau la iveală zelul operatorilor noștri în întărirea

puterii economice a statului, exprimând în acest fel devotamentul lor față de țară. Luptând cu seceta, am realizat în acest an producția de grâu prevăzută pentru un an bun (3000 kg la ha.) și-am depășit-o pe cea de porumb (3700 kg la ha.).

Mergând neabătut și cu încredere pe drumul arătat de partid, am putut ajunge în perioada care s-a scurs din 1959 — anul înființării — până astăzi, la un fond de bază de 13 milioane lei și la o valoare a zilei-muncă de 32 de lei. Ne amintim în aceste clipe de recomandările secretarului general al partidului nostru, tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a ne întări eforturile la locul de muncă. Chiar așa vom și face, traducând în fapt țelul tuturor celor care muncesc pământul, de a obține producții agricole mai mari și oricând.

NEAGU DUMITRU
președintele C.A.P. Valea
Măcrișului, județul Ilfov

Vom ridica producția agricolă pe noi trepte

În anul 1948 eram utecist. Din 1962, sînt membru al Partidului Comunist Român. Am putut constata din experiența personală justetea politicilor interne și externe a partidului și statului nostru. Am citit și am ascultat, în aceste zile, cu multă atenție, Declarația Marii Adunări Naționale, cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ele degăstă sentimentul înalt al dragostei față de patria socialistă, hotărîrea de a apăra cuceririle revoluționare de a construi comunismul. Acestea au fost și sînt propriile noastre aspirații. Am reținut cu atenție opinia exprimată de tovarășii mei de muncă în aceste zile. Ele dovedesc încrederea în conducerea partidului și a statului, în poziția sa hotărîtă și dreaptă, fidelă învățăturii marxist-leniniste, patriotice și internaționalist-socialiste.

Recenta vizită a conducătorilor de partid și de stat în județul nostru a prilejuit

nouă manifestare, mai puternică decît oricînd, din partea românilor și maghiarilor deopotrivă, a încrederii în partidul și guvernul nostru.

Oamenii de la noi sînt mulțumiți de traiul pe care îl duc. Anul trecut, valoarea zilei-muncă a fost de 30 lei. Anul acesta va fi mai mare. Am realizat o producție bună de cartofi și am vîndut statului o cantitate suplimentară de 300 de tone față de contractul inițial. Ne aducem contribuția noastră la buna aprovizionare a oamenilor muncii. Ne vom strădui în continuare să răspundem grijii și sprijinului pe care l-am simțit întotdeauna din partea partidului nostru și a conducătorilor săi, ridicînd producția agricolă în fiecare an pe noi trepte.

LAKATOS ADAM
inginer agronom C.A.P.
Tușnad, județul Harghita

(Continuare în pag. a 5-a)

Alături de numeroasele utilaje petroliere, mașinile și alte produse ale industriei noastre socialiste bine apreciate în țară și peste hotare, noile tractoare „UNIVERSAL 400” reprezintă o victorie de seamă a constructorilor de mașini din țara noastră

Automobilul „DACIA 1100”, produs la Uzina de la Colibași de lângă Pitești, este primul autoturism românesc. El este adaptat la condițiile de drum din țara noastră și oferă celor cinci persoane, ce se pot instala în mașină, o călătorie confortabilă. Este înzestrat cu un motor Sierra de 1100 cmc. plasa în spate, are 46 CP și dezvoltă o viteză maximă de 135 km. pe oră

BUCURIA UNOR ÎMPLINIRI

Țara noastră e plină de surprize plăcute, dînd celui ce le descoperă sentimentul unor permanente proștețimii de spirit a întregului popor. Fie că e vorba de un meșter olar, de un sat cu harnice țesătoare, de un obicei păstrat cu sfințenie, ori de cîte un cîntec sau povestire neștiută, descoperirea confirmă continuitatea de veacuri a unor tradiții izvorîte din frămîntarea sufletului poporului român.

Dar descoperirea despre care vorbim acum are însă alte chipuri și înfățișări, date nouă să le aflăm printr-o fericită întimplare. Surpriza ne aștepta într-o școală ascunsă între arborii unei ulițe a orașelului Găești. Școala generală Nr. 2 unde învață copiii frumoși ai gospodăriilor învecinate cu holdele de aur ale cîmpiei.

Între tăcerile de vacanță al marelui hol pătrat, cîteva dulapuri ilustrau, parțial, izbînda unei idei și evidențiau o muncă neobișnuită: erau vitrinele **Cercului folcloriștilor!**

De la vase zmlățuite de lut, linguri sculptate, modele de cusături naționale, la fotografii cu locuințele rurale ale unor scriitori, cărți, documente, portrete ale unor personalități care s-au ocupat cu studii și cercetări folclorice și etnografice, vitrinele cuprîdeau o întreagă bogăție de idei și obiecte originale din împrejurimi.

Serpuite de un briu de lînă, cîteva cărți rare: **Poezii populare ale românilor**, de V. Alecsandri, în ediția din 1908, culegerea de cîntece populare din Muscel a lui Codin Rădulescu (1896), cîteva din lucrările lui Constantin Brăiloiu. Alături fotografii întruchipînd veterani ai războiului de independență, portretul unei harnice culegătoare locale de folclor, Vasilina lui Dinu Oltean, chipul poetului popular Ștefan Oprea, un caiet de cîntece populare scrise de Manole Minculescu, doine și cîntece bătrînești culese de copii.

Descoperim și un document extrem de interesant, plin de o gingașă emoție: scrisoarea adresată de pe front iubitei, datată 4 iulie 1943, de soldatul Ion Conta. O pagină cu chenar de flori și tricolor, dovedind sensibilitatea artistică a expeditorului. Scrisoarea începe cu versuri dintr-o baladă:

„În primul rînd foaie verde viorele,
Mă adresez mindrei mele.
Trandafir de pe cetate
Îți trimit mindruți carte,
Eu departe, tu departe,
Un deal mare ne desparte,
Un deal mare și-o pădure
Și-o grădiniță cu mure“...

Cercul tinerilor folcloriști are o activitate de șapte ani încheiați, cu remarcabile valori literare și muzicale adunate de elevi din gura bunicilor și mătușilor, de la bătrîni lăutari sau cine mai știe din ce locuri uitate de toată lumea. Copiii scormone și găsec. Ei caută, cercetează, află, alcătuiască fișe pe care le aduc la școală. Recent, ei au început constituirea unui dicționar folcloric al zonei lor, raportat la semnificațiile, legendele sau învățăturile pe care le pot întruni anumite cuvinte și denumiri. Din actuala vacanță se vor întoarce, desigur, cu traistele pline...

Inițiatiile, îndrumările, însuflețirile și munca celor șapte ani impliniți, aparțin unui mare entuziast, profesorul Aurel Iordache. El îmbină învățătura obligatorie de la clasă cu ore mult iubite de copiii lui, în care vorbește liber despre artă, despre literatură, știință, meșteșuguri populare, despre frumusețea tezaurului artei țărănești... El a reușit să reinvie tradiții pe cale de dispariție,

să determine elevii cercului să poarte cu mîndrie costumul țărănesc local, să facă excursii de documentare, întocmind și o hartă cu toate obiectivele de artă, cultură și istorie demne de vizitat în jurul orașului lor...

În șapte ani profesorul Iordache a reușit să creeze o mică societate științifică în stare să exprime corect și multilateral activitatea depusă în timpul liber de micii cercetători.

Inițiatiile, munca și activitățile depuse în cadrul acestui cerc zugrăvesc sufletul, caracterul și pasiunile acestui însuflețit și neobosit spirit, definindu-i conștiința de profesor, cetățean și cărturar. El a dăruit copiilor, pe lângă dragostea de carte, o preocupare plină de interes și satisfacție, transformată într-o pasionantă activitate: aceasta este marea lui realizare pentru care merită stima și toată considerația noastră, a școlii, a orașului. Elevii lui folcloriști au cîștigat încă de pe acum independența de gîndire și acțiune, fiindu-le rezervate, pentru viitor, cîi mult mai simple și directe de înțelegere a vieții, culturii și progresului poporului nostru.

Dacă-l vor ajuta și mai mult forurile locale spre a-și lărgi sfera de activitate, spre a crea un mic muzeu etnografic, spre a continua activitatea cu absolvenții școlii, **Cercul folcloriștilor** va putea deveni un centru important de studiu și valorificare a tezaurului local de artă și cultură.

La reîntorcerea din vacanță îi vom vizita din nou pe acești culezători, siguri fiind că în ghiozdane vor aduce roadele unei activități care-l va bucura atît pe profesorul lor îndrumător, cît și pe toți aceia care iubesc și prețuiesc comorile grăite și materiale ale poporului românesc...

BARUȚU T. ARGHEZI

O AMINTIRE DESPRE...

Ion Șugariu *)

— de vorbă cu soția poetului —

Privesc un volum, apărut de curînd în „Editura militară”, sub îngrijirea scriitorului Laurențiu Fulga: „Carnetele unui poet căzut în război”. Între scoarțele lui sînt adunate versuri, însemnări de jurnal de front, fragmente de scrisori.

— Mai ții minte? mă întrebă Lucia Șugariu-Soreanu, soția poetului și prietenului drag. Cei apropiați îi spuneau Soare.

Nu-mi pot dezlipi privirile de pe chipul cunoscut,

din fotografie, cu trăsături energice, cu zîmbet liniștit de om bun.

— Era în ziua de 1 decembrie 1944. Permisia de cîteva zile, despre care îmi vorbeau mereu scrisorile lui de pe front, devenise, în sfîrșit, realitate. Soare era din nou aici, în București, în cămăruța noastră, lângă mine. Primise o permisie de zece zile. „Zece zile numai ale noastre”, cum spunea el. Prima ieșire în oraș, am dedicat-o hoinărelor prin parcurile

amintrilor. Întilneam, la tot pasul, semnele începutului de iarnă, dar pentru noi, atunci, totul era numai primăvară. Apoi am pornit să colindăm librăriile. Era avid să cunoască tot ce apăruse nou în ultima vreme, se bucura ca un copil cînd întilnea pe coperte numele unor scriitori pe care anii ocupației hitleriste îi țînuse în beznă tăcerii. Îmi vorbea și despre manuscrisele lui, despre cărțile pe care intenționa să le scrie.

Nu amîntea nimic despre apropiata noastră despărțire. Și totuși în ziua de 9 decembrie a trebuit să părăsească Bucureștiul, să se întoarcă pe front.

— Și apoi?

— Am mai primit cîteva scrisori de la el, pline de optimism, amintind mereu despre o apropiată și definitivă revedere. Ultimele rînduri le-a scris în ziua de 31 ianuarie 1945: „Scrisorile acestea le vei primi mai tîrziu, n-am nici o posibilitate să îți le trimit acum. Continui totuși să-ți comunic ce simt și ce gîndesc, în privința mea, în legătură cu viitorul nostru. Dar scrisorile le păstrez

pentru ziua cînd voi putea să îți le trimit, sau să îți le aduc eu însumi. Cred că nu peste mult vom fi toți acasă, și atunci...” A doua zi, la 1 februarie 1945, Soare se stîngea din viață, la porțile orașului Brezno din Cehoslovacia.

Desprind cîteva rînduri din jurnalul de front al poetului-erou Ion Șugariu, decorat post-mortem cu ordinul „Coroana României cu spade, în gradul de Cavaler și cu panglică de Virtutea Militară”: „21 decembrie 1944. Nu știu ce ne va aduce anul care vine. Poate va fi mai bine, mai multă siguranță în lume, mai multă fericire. Nouă, de aici, ne place să credem că nu ne-am dat jertzele zadarnic, că am luptat pentru o lume mai fericită”.

Îți mulțumesc, îți mulțumim, Soare!

TRAIAN LALESCU

*) Ion Șugariu-Soreanu (1914—1945) — poet de aleasă sensibilitate, fiu al unui miner aurar din Băița-

Maramureș, a publicat în perioada 1938—1945 volume de versuri „Trecere prin alba poartă” (martie 1938) „Paradisul peregrinar” (martie 1942) și poemul de largă respirație „Țară de foc” (aprilie 1943) — despre care criticul Ovidiu Papadima scria: „Prin acest poem d. Ion Șugariu face o mare și îndrăzneată experiență creatoare și dă confrăților săi o frumoasă lecție de conștiință artistică de cea mai stringentă actualitate”. Concentrat ca ofițer de rezervă la un regiment de infanterie, Ion Șugariu ia parte, în zilele de 23—25 august 1944 la luptele de la Băneasa și Otopeni, împotriva ocupanților hitleriști care încercau să pătrundă în Capitală pentru a înăbuși insurecția armată. Pleacă apoi cu regimentul său, aflîndu-se mereu în prima linie în luptele susținute de unitățile românești împotriva armatei germane în Ardeal, precum și pe teritoriul Ungariei și Cehoslovaciei. Cade eroic, în ziua de 1 februarie 1945 în orașul Brezno — Cehoslovacia.

BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ

Apărută în mișcarea culturală de masă cu peste un deceniu în urmă, brigada științifică a fost primită și salutată cu deopotrivă bucurie atît de intelectuali cît și de sătenii cărora se adresa.

Născută pe meleagurile maramureșene, la Sighet, din preocupările unor intelectuali inimoși, care căutau modalități mai interesante de a răspunde nevoilor culturale și de informare ale oamenilor, ea a adus o infuzie de proștețime și atracție în răspîndirea cunoștințelor științifice la sate, devenind în scurtă vreme una din cele mai populare forme ale propagandei științifice. Faptul că brigada venea în sat nu pentru a expune teme și subiecte planificate de alții ci să poarte cu ei un dialog științific, a făcut ca ea să aibă nu un auditoriu care înregistrează doar cele auzite ci unul care participă efectiv la această manifestare prin nenumărate întrebări puse brigăzii chiar în timpul întîlnirilor și discuțiile purtate cu membrii brigăzii.

Aceste calități și altele au contribuit la faptul că brigăzile științifice s-au răspîndit repede și s-au afirmat tot mai mult în activitatea culturală de masă în educarea și informarea științifică a sătenilor.

Mii de intelectuali de cele mai diverse specialități s-au atașat de brigăzi, au îndrăgit această formă vie și atrăgătoare de culturalizare, și-au dedicat din timpul lor liber ca să ducă la sate răspunsul științei la întrebările și nedumeririle oamenilor. Și dacă la început întrebările adresate brigăzilor erau mai simple și din domenii mai restrînse și deci mai ușor de răspuns la ele, an de an acestea s-au diversificat, cuprînzînd diferite și cele mai actuale probleme ale științei. De la întrebări legate de la-

tația pămîntului, de cauzele anotimpurilor etc., care figurau mai ales în primii ani pe agenda brigăzilor, pînă la cele legate de energia nucleară, de zbururile cosmice, de esența și viteza luminii, a structurii celulelor etc., de care se interesează acum sătenii, e o cale lungă. Din studierea structurii întrebărilor adresate în cei peste 10 ani brigăzilor științifice, s-ar putea ușor descifra nu numai gradul de creștere a nivelului și orizontului științific al sătenilor ci și felul în care domenii tot mai variate ale științei au intrat în zona interesului lor.

Diversificarea întrebărilor și interesul pentru cele mai actuale probleme ale fizicii și chimiei, ale biologiei și astronomiei etc. au solicitat un timp tot mai mare pentru pregătirea răspunsurilor și pentru găsirea celor mai accesibile forme de prezentare. Cei mai mulți intelectuali, membri ai brigăzilor științifice n-au pregetat să dedice o bună parte din timpul liber pentru reușita întîlnirilor. Am cunoscut la Piatra Neamț, la Sînicolaul Mare, la Bacău și Huși și în multe, multe ale locuri, profesori care se pregăteau pentru întîlnirea cu sătenii cu aceeași dăruire ca pentru orele de clasă. I-am văzut făcîndu-și schițe și planșe, lucrînd în laborator la perfecționarea unor aparate de experiențe de care aveau nevoie la întîlnirile cu sătenii. La Carei, profesorii de fizică — membri ai brigăzii — și-au construit multe aparate de experiență și au antrenat în această muncă și pe elevii cercurilor de fizică și chimie. Fizicienii dintr-o brigadă din Tirgu-Săuciuș au construit o rachetă în miniatură și au pus-o în mișcare în fața sătenilor. Brigăzile științifice din Bacău se deplasau la sate cu exponate de la

Muzeu pentru a ilustra cît mai bine răspunsurile la întrebările istorice. La Dej brigăzile științifice înainte de ieșirea pe teren, se consultă cu bibliotec din localitate pentru a putea recomanda sătenilor cărțile legate de problemele pe care le dezbateau la întîlniri.

S-ar putea înșirui multe inițiatiile ale intelectualilor din toate colțurile țării, care au contribuit la îmbunătățirea activității brigăzilor, la creșterea prețului lor.

Dar în multe locuri persistă încă unele procedee și practici care le diminuează eficiența. Unii directori de cămine — se știe bine acest lucru — în loc să colecteze întrebările de la sătenii le-au născocit și le-au trimis brigăzilor. În alte locuri, goar după cifre, după cît mai multe întîlniri a avut în urmărire trimiterea unor brigăzi la sate cu un număr mic de oameni, din care lipseau specialiști din anumite domenii. N-au fost rare nici cazurile cînd brigăzile au devenit și funcționat ca niște simple grupuri de conferențieri ș.a.

Toate acestea au contribuit la faptul că, în multe cazuri, ele și-au pierdut caracterul viu, spontan, atrăgător.

Cu toate strădanile unor brigăzi de a-și confina singure materialele intuitive, aceasta rămîne o problemă dintre cele mai acute. În activitatea brigăzilor științifice, poate mai mult ca în oricare alt domeniu, asemenea mijloace au o importanță deosebită. Se spune despre civilizația noastră că este „civilizație vizuală” în care imaginea vizuală s ridicat aproape la același rang cu cuvîntul scris. Răspunde la cele mai variate și actuale probleme ale științei fără o ilustrație corespunzătoare, fără a folosi mijloace vizuale variate, face să scadă mult eficiența acestei activități.

I. RADU

Concursul internațional de vinuri

Primul concurs internațional de vinuri organizat în țara noastră s-a încheiat recent la Palatul Buftea. Această prestigioasă manifestare a fost de fapt o încununare a numeroaselor succese repurtate de România la concursurile internaționale, o recunoaștere a succeselor deosebite obținute de viticultorii noștri în ultimii ani. La cele 29 concursuri de vinuri organizate peste hotare în ultimul deceniu, România a câștigat peste 500 medallii de aur și

aproape 1 000 medallii de argint și bronz. Este un succes remarcabil care explică ecoul favorabil produs pe toate continentele la invitația făcută de Consiliul Superior al Agriculturii, pentru participarea la prima ediția a Concursului internațional de vinuri organizat în România.

S-au prezentat la concurs 1 108 probe de vin, din cele mai reputele podgorii ale lumii, 37 distilate învechite de vin și 55 vinuri spumoase. Prin numărul probelor, concursul se situează printre cele mai reușite manifestații de acest gen din lume. Un număr de 21 țări, de pe 5 continente, au ținut să se confrunte la această olimpiadă a vinului, printre care remarcăm prezența unor state din Asia, Africa, Australia și America de Sud, alături de cele 15 state europene, cunoscute ca vechi producătoare vini-viticole. Vorbind despre această participare care întrece așteptările, domnul R. Protin, directorul Oficiului internațional al viei și vinului, sublinia prestigiul României pe meridianele lumii, precum și excelența organizare a concursului, nivelul tehnic înalt al aparatajului pus la dispoziția juriului. Într-adevăr, Palatul Buftea a întrunit condiții ideale pentru desfășurarea concursului: tuneluri răcoroase, pivnițe și săli spațioase, la adăpost de vibrații sau zgomote etc. Această preocupare pentru buna păstrare a probelor este deosebit de importantă dacă ținem seama că vinurile sînt sosite de la mari distanțe, din emisfere și climă diferite, de la grade de latitudine variate. Pînă în prezent, experții străini și specialiștii români nu au sesizat nici o dificultate, concursul desfășurându-se normal.

Țara noastră a participat la concursul în 360 probe de vin, din sortimentele care, credem, vor întruni nota maximă. În același timp, am oferit participanților ocazia de a cunoaște rezultatele obținute de viticultorii noștri, prin intermediul vizitelor organizate la principalele podgorii, plantații, laboratoare, pivnițe și crame. Ei își vor putea face o idee cât mai justă despre condițiile optime în care se creează vinurile românești.

La Buftea au fost prezente și unii experți din țările în care România exportă vin. La cererea țărilor cumpărătoare de vin de la noi, au participat la concurs observatori care iau parte la degustarea probelor în mod separat, fără drept de vot în aprecierea probelor ce se prezintă la concurs. Este evident că, în acest fel, aria de popularizare a vinurilor românești se lărgeste considerabil și va avea ca efect creșterea participării României la schimburile comerciale internaționale.

O problemă care se anunța dificilă era asigurarea unei aprecieri obiective a vinurilor puțin cunoscute din țări cu un specific deosebit ca: Japonia, Chile, Izrael, Tunisia, Australia etc. Această problemă și-a găsit în mod fericit rezolvarea, prin participarea unor renumiți experți din Austria, Bulgaria, Cehoslovacia, Elveția, Franța, R.D.G., R.F.G., Italia, Iugoslavia, Polonia, Portugalia, Spania, Ungaria și U.R.S.S., care au luat parte la mai multe competiții internaționale asemănătoare și care cunosc caracteristicile particulare ale vinurilor de peste mări și oceane. Juriul a fost format prin consultarea O.I.V., organ cu maximă competență și recunoscută autoritate în materie.

Concursul internațional de vinuri precede o altă importantă manifestare internațională organizată în România: Cel de al XII-lea concurs internațional al viei și vinului, care are loc la București, între 2 și 12 septembrie a.c. Probele de vin premiate la concurs vor fi prezentate participanților la congres, prilej de cunoaștere și apreciere a realizărilor viticultorilor și oamenilor de știință din România.

Ing. TEODOR MARIAN
director în Consiliul Superior al Agriculturii

VENITURI din resurse interne

MIJLOACE LOCALE DE FERTILIZARE

Otopeni — poarta de nord a Capitalei.

Un mare aeroport în construcție, câteva întreprinderi industriale, dar și o cooperativă agricolă, cu firmă la șosea, cu sediu elegant, cu sere, solarii și răsadnițe în spatele acestuia. Există la această unitate câteva titlaturile care te fac să te crezi într-o fabrică sau cel puțin într-o întreprindere agricolă de stat: serviciul aprovizionare, livrări și transporturi, secția anexe, subsecția moară, subsecția sticlărie etc. Pe culoare și prin birouri, ca într-un fel de dispecerat, se vorbește despre tone de var, despre scoici, despre vagoane de vase.

Dezleagă membrii cooperatori oculte de cuvinte încrucișate sau se ocupă de diverse afaceri particulare în timpul serviciului? Văciduce Varul, scoicile, oalele, și încă multe altele privesc mijlocit anumite compartimente de producție ale acestei cooperative agricole, pe care Uniunea Națională a C.A.P. ne-a recomandat-o pentru spiritul gospodăresc și inventivitatea excepțională cu care știe să descopere și să pună în valoare toate resursele locale, oricât de neînsemnate și părea ele.

Din aceste căutări s-au născut și s-au lărgit cu timpul secția anexă, serviciul aprovizionare, livrări și transporturi, corpul de colectori și alte organisme asemănătoare. La un teren arabil în suprafață de 2 090 ha, C.A.P. Otopeni (președinte Alexe Constantin) are planificat pe anul în curs a veni total de 16 milioane 200 mii lei. Cam o treime din această sumă se realizează din cultura are și zootehnie, o treime din gumicultură și o treime din ac-

tivitățile anexe. Pentru anul în curs, secția anexă va trebui să asigure venituri în valoare de 5,7 milioane lei. Cooperativa are 3 cupatoare de var, cu o capacitate anuală de 2 500 tone. Vărăria împlineste în acest an un deceniu de când contribuie la ridicarea valorii zilei-muncă. De opt ani încoace, funcționează și o moară pentru făinuri și minerale, folosite ca adaos în hrana animalelor. Făinurile se fac din carne și oase (deșeuri procurate de la Antefrig), din scoici (aduse de la Medgidia), din deșeuri de măceș (de la Întreprinderea de plante medicinale) și din carbonat de calciu precipitat (colectat sub formă de rămășițe de var de la

DIN EXPERIENȚA C. A. P.

o fabrică din Uioara). Firește că toate aceste contacte cu întreprinderi din București, Medgidia, Uioara și altele pe care nu le-am mai amintit nu s-au stabilit de la sine, ci tocmai prin acele căutări stăruitoare de care vorbeam, prin angajarea și întreprinderea de colectori activi în întreprinderi.

Printre consumatorii fănurilor fabricate la C.A.P. Otopeni se numără fermele avicole și de porcine ale tuturor cooperativei agricole din județul Ilfov și chiar ale unor I.A.S.-uri ca Jimbolia, Lugoși și Peciu Nou. Interesant și totodată reprezentativ pentru osîrdia cooperativelor agricole din

Otopeni este faptul că ei le-au luat-o înainte dobrogenilor în fabricarea fănurilor din midii (*Mytilus galoprovincialis*) specie de scoici care se găsesc în cantități mari pe țărmul Mării Negre și în lacurile de coastă. Acum, cînd ia ființă și în Dobrogea o stație pentru fabricarea fănurilor din midii, Uniunea Națională a C.A.P. l-a trimis acolo pe tehnicianul C. Popescu de la Otopeni ca să dea o mîna de ajutor.

Vom trece fără a ne opri peste producția de măhuri din sorg (60 mil bucați anual) și vom stărui asupra „subsecției” sticlărie. Este cea mai tinăramă anexă, pusă pe picioare de la 1 mai a.c., și care a dat într-o singură lună marfă în valoare de peste 200 mii lei. Despre ce e vorba?

Cîteva localnici, foști muncitori la Sticlăria București și la Vitrometan Mediaș, astăzi pensionari, participînd la unele munci în cooperativa agricolă, au atras atenția consiliului de conducere că la sere și la răsadnițe există mari cantități de geamuri sparte, strînse an de an, și că prin rețopirea lor, într-un atelier deloc pretențios, s-ar putea confecționa diverse obiecte din sticlă. S-ar putea colecta geamuri sparte de la toate unitățile agricole și întreprinderile industriale care nu le folosesc.

O asemenea idee a prins la C.A.P. Otopeni imediat. Serele și răsadnițele ocupă 4,6 ha, geamuri sparte au fost strînse multe de-a lungul anilor, vecinii au și ei — de ce să nu li se dea o folosință? Simplu și eficient. Da, dar totul pe suportul ideilor, al chibzuinței și al priceperii.

NICOLAE CULCEA

Direcția de îmbunătățiri funciare și organizarea teritoriului — Argeș a întreprins pe baza unui studiu științific o serie de acțiuni menite să pună în valoare resursele locale ale unităților agricole. La aceste acțiuni își dau concursul ingineri proiectanți, tehnicieni, constructori și muncitori calificați în munca de hidroameliorații, asistați îndepărate de țărani cooperatori. Condeii, rigla și planșa preced operația de organizare a teritoriului care este desfășurată de apoi pe teren la litera și la cifra proiectului. Vizitînd numai câteva șantiere am reținut lucruri care merită a fi consemnate.

Deasupra dealurilor satului Văleni-Podgoria, în punctul Beștelei, am întilnit pe meșterul Ion Costea constructor de bazine și canale de aducțiune. Numai cu o echipă de 3—4 oameni el a făcut lucrări de mare amploare. În terasele plantate cu viță au construit câteva bazine pentru colectarea apei din pinza freatică necesară udării plantelor și câteva mici bazine pentru acumularea apei pentru irigații. Meșterul Ion Costea a dibuit câteva șuvoaie de apă care mureau prin mărăcini, a săpat pe dîra lor și le-a cupstat într-un canal drenat. De aici pe o conductă apa a fost condusă spre un bazin. Un sistem de umplere și de golire a bazinului acționează după voința constructorului asigurînd tot timpul necesar de apă. Toate acestea, dintr-un șuvoi care se pierdea pe sub terburile și care rezolvă acum trebuința de apă pe versantele unde aceasta constituie o problemă adesea de nereșolvat.

Un alt atelier de lucru, dincolo de culmile dealurilor, întrunește meșterii în construcția eleșteilor. Săpînd ei au dat aici peste un pămînt negru prin care murea apa și despre a cărei natură nu știau mare lucru. Anunțați, au sosit la fața locului specialiștii de la D.I.F.O.T.-Argeș care au constatat că săpătorii au dat peste un zăcămint de turbă născut cu sute de ani în urmă prin depunerea și carbonizarea arborilor seculari căzuți în decursul timpului. S-a stabilit că adîncimea stratului de turbă este de aproape 3 metri. Descoperirea acestei surse de combustibil leștin a dat prilej de bucurie oamenilor din partea locului. Dar cel mai adecvat mod de folosință al turbei descoperite în punctul Rădău Radu Negru nu e în primul rînd arderea ei ci altceva de o mai mare eficiență la care specialiștii s-au gîndit foarte bine. Se pot valorifica 15 000 tone de turbă, la care, adăugîndu-se și zeama mocirloasă și calup de rogoz, se vor constitui la un loc, după acoperire, un foarte bun îngrășămint pentru vița de vie și alte culturi. În locurile acestea greu accesibile distanțele pînă la uzinele de îngrășămint se scurtează în acest fel realizîndu-se și o mare economie. (Tona de îngrășămint astfel obținut se situează la un preț derizoriu de 10—12 lei tona).

Iată numai cîteva realizări ale Direcției de îmbunătățiri funciare care ne îndreptățesc să credem că alte resurse pot fi descoperite și puse în valoare, acționînd cu perseverența de pînă acum.

GHEORGHE CRUCEANĂ

La 30 august 1968 se împlinesc două decenii de la crearea aparatului securității Republicii Socialiste România. Sub conducerea partidului și cu sprijinul oamenilor muncii, cadrele securității statului au adus o contribuție de seamă la apărarea orânduirii sociale și de stat. În lupta cu dușmanul, nu o dată ofițeri și subofițeri și-au îndeplinit misiunile primite chiar cu prețul vieții.

Mașina se depărtase doar cu câțiva kilometri de Cimpulung-Muscel, apropiindu-se de împrejurimile comunei Nucșoara.

Soarele mare și turtit învăluia pădurea, cit putea cuprinde cu ochii, într-o lumină ciudată, de un auriu-pal. Drumul rămânea încă șters, cenușiu, iar în golurile alpine persistau umbre compacte și adânci. Șoseaua tăiată în piatră cobora vertiginos, accentuându-și unghiul pantei pe măsură ce înaintam, iar șoferul, atent, se ghemui mai bine pe scaun, privind spre dreapta. Am întors capul după el. În față, o viroagă străjuită de o stincă ascundea rămășițele unei case vechi.

— Aici a murit, eroic, plutonierul major de securitate Constantin V. Apăvăloaie, spuse șoferul...

INCLESTARE ÎN MUNTE

Era ziua de 19 iunie 1949. Echipa de ofițeri și subofițeri, care acționa în munți pe urmele unei periculoase bande teroriste, trecuse la acțiune. Vintul foșnea printre frunze, răcorind frunțile militarilor, aciuite după stinci abrupte sau cioate rostogolite. Se ducea lupta pentru fiecare metru de pământ. Cercul trebuia închis. Din cind în cind, cite un glonț tăia liniștea văzduhului din jur. Bandiții intrară în panică. Singura ieșire era să se strecoare în casa din spatele stincii, din apropierea viroagei. Aici urmau să deschidă un foc puternic, încercând să creeze o breșă în cercul care-i încinse...

Era pe-nserate. Schimburile de focuri se încrucișau. Grupele de militari înaintară pînă în apropierea casei în care se refugiase banda. Situația operativă impunea ca cineva să pătrundă în birlogul bandiților,

pentru a ușura înaintarea celor din urmă. Printre cei care primiseră sarcina de a înfrunta banda în propria-i vizuină, se afla și plutonierul major Constantin V. Apăvăloaie.

...Făcuse doar câțiva pași.

— Stai! Miinile sus! Somă Apăvăloaie.

Individul din față rămase o clipă surprins. Se răsuci cu o repeziciune uimitoare, sări un geam și se aruncă într-un desis. Aceeași mișcare fu urmată și de subofițer. O rafală scurtă făcu să hăuie pădurea. Banditul se feri, adăpostindu-se. Din spate, cei din casă, încercau să reziste încercuirii.

„Nu trebuie să dispară, nu trebuie!” murmură Apăvăloaie. Luă din nou linia de ochire și trase. Gloanțele nimeriră în plin. Din spate însă, doar de la câțiva metri, alți plumbi de foc răvășeau vegetația pădurii. Plu-

tonierul major se piti în dreptul unei ridicături de pământ, acoperită de tufișuri mărunte, rămânând nemisecat. Nu-l vedea pe dușman, dar îl ghicea, ghemuit undeva în apropierea stincii. Încordarea era grea, istovitoare. Cîteva gloanțe, porniră dintr-un mărăciniș alăturat. Apăvăloaie se frinse de mijloc. Simți o durere ascuțită ca și cum un fier înroșit i s-ar fi înfipt undeva în mijlocul pieptului. Sub veston, simțea singele cald, lipicios. Închise ochii. Imaginea muntelui i se șterse. În locul ei apăruse ulița principală a comunei Hudeștii Mari din județul Botoșani, unde la 19 martie 1919 văzuse pentru prima dată lumina zilei...

„Comunistul Constantin V. Apăvăloaie s-a jertfit la datorie. A căzut pentru ca patria să inflorească, pentru ca oamenii pe care-i iubise atât de mult să dea viața idealului măreț către care partidul îl învățase să năzuiască”. Au fost ultimele cuvinte rostite de tovarășii de luptă, la mormîntul celui care a căzut eroic, făcîndu-și datoria.

...Mașina își continua drumul, depărtîndu-se de Nucșoara. Plecam cu amintiri care vor rămîne veșnic vii.

PETRE HLADCHI-BUCOVINEANU

DRUMUL APELOR

Drumul spre Sfîntu Gheorghe echivalează cu o ieșire în singurătate. Dar cit de agreabilă este călătoria! Înșiruiți pe covetă, oameni de toate vîrstele își lasă gîndurile să se adape în freamătul abia auzit al perdelelor de smarald, care mărginesc apele, de o parte și de alta. Foșnetul ramurilor este aproape imperceptibil. Sintem în împărăția liniștii și a primăverii ridicată la superlativ. Bucuria este înceată, calmă... o parcurgi cu cincisprezece kilometri pe oră. Ici, colo, printre ramuri, ca niște jucării mai mari aparținînd unei lumi parcă ireale, se zăresc case noi, cu pereții albi, cu ferestrele oblonite, cu gardurile scunde și cu porțile ornate de spirale. Sint locurile unde muncesc cercetătorii ai Academiei sau ai altor instituții, silvicultori, pescari sau geologi.

Uneori minutele apun, fără să mai întilnești nici om, nici așezare omenească. Numai ape și numai sălcii. Încet, încet, se sting și sălcii și în față, cit vezi cu ochii, te înconjoară imensa și veșnic agitata lume a stufului. Canale lungi și înguste o brăzdează pînă în adînc, înlesnînd pătrunderea șlepurilor fluviale, care vor purta neprețuita bogăție, altădată irosită, către învelșurile primitoare ale Combinatului de la Brăila. Oameni și așezări omenești nu mai sint. Plutești, ca spre un capăt de lume, însoțit de păsări cu penaj luxuriant, egrete suple, cocostirci și berze, stoluri albe de pelicani.

Se întunecă. Amurguri violete coboară peste nesfîșitul întins al valurilor de apă și de stuf. Cele din urmă ale soarelui alunecă sclipitor, peste bogata revărsare de argint. Un sentiment de liniște și de singurătate te înconjoară iarăși. Orizonturile îți pătrund în inimă și te încîntă. Curînd se aprind stelele cerului și ale vaporășului. Și tot curînd, pe partea dreaptă a drumului de ape, încep să se zărească nedeslușit, întiile cămine ale solitarei așezări pescărești.

Debarcader... Sfîntu Gheorghe! Luminile micului debarcader te cheamă. Pe bord, se iscă animație. Vaporășul își lasă sirena să unduie în adîncul zărilor; descrie geometric, un semicerc larg. Motoarele tac. Paramele se leagă. Întîii călători coboară. În spatele debarcaderului, de-a lungul drumulețului înălțat printre ape, domnește o forfotă vie. Este ora cînd sosește vaporășul și cînd aproape întregul sat vine să-l întîmpine. Cu greu poți răs-

punde sutelor de glasuri ospitaliere, care te poftesc la odihnă și la borș pescăresc. Și iată-te în curînd, într-o odăiță curată, cu lavițe și cu covoare-nflorate, în fața farfuriilor aburînde, sînd de vorbă cu niște oameni pe care ai impresia că-i cunoști de cînd lumea, excesiv de amabili și de buni.

Apoi, vechea liniște a drumului de argint parcurs cu cincisprezece kilometri la oră te înconjoară iarăși ca într-un adevărat pustiu și te imbie la odihnă.

Dar oare ce este dincolo de această liniște!

Comuna celor 1700 de locuitori se află nu departe de valorile mării. Apa o împrejmuiește din toate părțile. Nesfîșite întinderi de stuf își lovesc necontenit lăncile înfipte în nemărginirea cerului.

Pe ulița principală sint înșiruite magazinele cooperative de consum. De la Tulcea sosesc aproape zilnic, produse alimentare de mare utilitate. Lîngă debarcader, Uniunea județeană a cooperativei de consum a construit o magazie de proporții menită să depoziteze mărfuri și să asigure astfel aprovizionarea locuitorilor pentru zilele de iarnă. Se întimplă — și nu rareori — ca apele Dunării să înghețe. Atunci comuna rămîne complet izolată. Alimentele, articolele de menaj și de strictă folosință sint aduse de cu toamnă în așa fel, încît să nu fie lipsă de nimic. Pentru cazuri care necesită urgență, este solicitat telefonul, helicoptercul. Echipajul aero-naveal aduce astfel medicamente, citrice, produse exotice, brăduți pentru pomul de iarnă și ori de cîte ori este nevoie, transportă bolnavi spre spitalele de specialitate din Tulcea și din Constanța.

În centrul comunei s-au plantat arbuști decorativi și garduri vii care schimbă astfel aspectul de obicei monoton al ulițelor.

Prin muncă voluntară a fost construit un drum spre locurile de agrement, oferite de mare, precum și un dispensar și o casă de nașteri. Dispensarul a fost înzestrat cu aparate și cu medicamente. Uzina electrică proprie repară lumina pe toate ulițele și în toate casele pescarilor.

Ulița de răsărit a comunei te poartă în mijlocul întinderilor de stuf și apoi te lasă să rătăcești în voie peste nisipul rubiniu și fierbinte al mării. Ce loc dăruit de natură, hărăzit parcă anume, bucuriei turistului. Plașa nu are limite, iar marea, ospitalieră și ea, te cheamă în larg, să-l cunoști desmierdările,

fără să îndrăznească a-ți acoperi umerii. Dar în afară de aceste daruri, nici o amenajare turistică menită să le pună în valoare, nici un adăpost care să apere vara, turistul, de arșița sau ploaie... nimic decît nisipul și marea.

Fiindcă ziua satul e aproape pustiu, te îndrepti spre pășunile de la Grindu-Paladi, de la Cișla Vădanei, de la Caraorman sau de la Perişor. Ai prilejul să-i întilnești aici pe crescătorii gospodăriei agricole de stat, care veghează cirezile de vite. Singurătatea i-a făcut vorbăreți; se mindresc pe bună dreptate cu munca lor. Așa e Nicolae Abaianîț, unul dintre cei mai harnici și cei mai pricepuți crescători de animale din Delta Dunării.

În centrul comunei se află o clădire mai răsărită care găzduiește căminul cultural, biblioteca, cinematograful, studioul local de radio, sala televizorului. Am intrat pentru cîteva clipe în bibliotecă. N-am întilnit nici un matur în afara elevilor Chirică Abaianîț, Elena Marcu, Elena Ivanov și Gafina Bădescu, care solicitau cărți. Oare de ce nu se găsesc mijloace eficiente, pentru a apropia de lumina literelor pe toți locuitorii comunei?

La dispensar am cunoscut pe medicul Alexandru Stoicescu, în timp ce acorda solicitanților asistență medicală. M-a uimit puterea de muncă și dăruire pentru oameni, a acestui tînăr. De peste cinci ani, el muncește aici. Studiază unele maladii proprii așezărilor din Delta și face dese comunicări oamenilor de specialitate din instituțiile centrale ale țării. Medicul Alexandru Stoicescu este o mîndrie a comunei Sfîntu Gheorghe. Oamenii vorbesc despre el, ca despre un mit, fiind unul dintre puținii intelectuali care s-a legat de ei și de preocupările multiple ale comunei, care a salvat viața multor copii și a multor pescari de aci.

...Către seară, ulițele satului încep să freamăte. S-au întors pescarii din împărăția temută a apelor. Au cinat. Și-au luat straie curate și au pornit spre centrul comunei, acolo unde se află căminul cultural. Se strîng grupuri, grupuri. Își povestesc întimplările de peste zi. Vorbesc despre ceea ce au putea fi mîine. Cîntă. Se organizează coruri spontane. Melodiile sint line, pline de dor, asemenea apelor pe care ei le colindă zi de zi.

NICOLAE NASTĂ

Poporul întreg sprijină politica internă și externă a partidului și guvernului

(Urmare din pag. 1)

Uniți în jurul partidului

Ca ziarist și scriitor, dar mai presus de toate ca om și cetățean al patriei noastre socialiste, sînt mîndru să mă număr și eu în rîndul celor 20 de milioane de cetățeni care fac bloc unit în jurul conducerii partidului, aprobînd cu însuflețire politica internă și externă a partidului și a statului nostru.

Consider, în consens cu unanimitatea întregului popor, că în înțeleapta politică a partidului și statului nostru, politică dreaptă, ireproșabilă etic și social și de o înaltă semnificație internaționalistă, se oglindesc pe deplin și fără rezerve aspirațiile de pace și înțelegere între popoare.

Consider că înalta îndatorire patriotică și socialistă a fiecăruia dintre noi este slujirea neabătută a propriului nostru popor, slujirea arzătoare voințe de pace a întregii umanități. A munci cu forțe crescînde, a urma cu încredere și devotament politica partidului și statului nostru socialist, iată care este cel mai sfînt și mai înalt comandament moral a fiecărui om al muncii, al întregului popor.

PETRU VINTILĂ

Umăr la umăr

Fiecare om al muncii, fiecare țaran cooperat din țara noastră, indiferent de naționalitatea sa, a simțit întotdeauna sprijinul și căldura partidului nostru comunist. De aceea, ca răspuns, fiecare dintre noi și-a înzecit puterile în munca pentru construirea socialismului, pentru o viață mai bună și fericită.

Astăzi, noi muncim cu entuziasm ca să înfăptuim pe deplin sarcinile trasate de cel de al IX-lea Congres al P.C.R.

Noi, țărani din Turnișor, tineri și bătrîni, cu toții ne vom strădui. Umăr la umăr, vom munci din toate puterile, să sporim producția an de an, pentru propășirea agriculturii noastre socialiste. Prin muncă vom arăta Partidului că sîntem alături de el și că-l urmăm neabătut.

IOAN SCHNELL
președintele

C.A.P. Turnișor, județul Sibiu

Încredere nestrămutată

Am citit, de multe ori, recenta Declarație a Marii Adunări Naționale am ascultat cuvîntările rostite de conducătorii partidului și statului în legătură cu politica internă și externă a țării noastre. Un sim-

țămînt de mîndrie mi-a încălzit inima. Poporul nostru aprobă în unanimitate principiul că țările socialiste trebuie să fie strîns unite, fiindcă numai printr-o colaborare frățească, pot pași pe calea luminoasă a progresului. Credincioși nemuritoarelor idei marxist-leniniste, partidul și statul nostru militează pentru întărirea prieteniei și colaborării cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, pentru înfăptuirea aceluiași țel, construirea socialismului și comunismului.

Independența, suveranitatea, atît de scumpe poporului nostru, sînt necesare fiecărui popor în parte. De aceea, partidul nostru comunist ne-a crescut însuflețindu-ne dragostea față de ideile marxist-leniniste, ne-a învățat că numai respectîndu-se dreptul fiecărei țări de a trăi liberă și independentă se pot asigura pacea, buna înțelegere și prosperitatea popoarelor.

Politica partidului nostru reprezintă pentru întregul popor o călăuză sigură, un îndemn la muncă pentru propășire și pace. Animați de încredere nestrămutată în Comitetul Central al Partidului, în tovarășul Nicolae Ceaușescu, toți cetățenii patriei noastre — tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități — își vor înzeci eforturile în muncă pentru a înfăptui sarcinile stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului.

ANDREI CANACHE
director al căminului cultural,
comuna Dridu, județul Ilfov

ALBINA COPILOR

CURAJUL LUI IONICĂ

La lumina focului de tabără, moș Ion ne-a spus o poveste cu un băiețel, pe care-l chema tot Ion (să fi fost chiar el?) și tot cu un copac cuprins de flăcările focului.

...Copacii pădurii se zbăteau, lovindu-se între ei, și aplecîndu-se sub vîntul puternic.

Ionică, un băiat îndrăzneț, de vreo șapte ani, plecat singur să ducă bunicii sale un bidon cu gaz și cîteva pachete cu chibrite, înainta încet pe marginea șanțului. Și tocmai voia să dea pe la coliba pădurarului, să se mai încălzească puțin, cînd auzi deodată urletul unui lup. Se opri din mers și, înfricoșat, se strînse cît era de mic, lîngă trupul unui fag bătrîn și uscat. De acolo văzu bine doi ochi, lucind ca jărătecul, îndreptîndu-se către el. Din urmă, alți ochi, tot atît de lucitori, veneau sărînd peste zăpadă.

Inima începu să-i tremure de frică. De-abia atunci își dădu seama ce greșală făcuse, plecînd singur la drum. Vru să-l strige pe pădurar, dar glasul parcă îi amuțise. Nici mîinile, nici picioarele nu-l mai ajutau să facă vreo mișcare. Înghețase de-a binelea. Lupii, la cițiva pași, îl priveau cu ochi scînteietori, dîndu-i ocol. Deodată, de alături, dintr-un morman de zăpadă, băiatul auzi un glas stîns cîrînd ajutor. „Cine-o fi? se sperie Ionică... Of, și cum să-l ajut, cînd și eu...” În aceeași clipă își aduse aminte că bunica îi spusese cîndva că lupii se tem de foc. Ca o sîrlează, sub privirile aprinse ale dihăniilor, începu să scurme zăpada de la rădăcina fagului și, turnînd pe pămînt gazul cu care se ducea în cătun, scoase chibriturile și-i dădu foc. O flacără mare izbucni dintr-o dată cuprînzînd trupul copacului ale cărui crengi uscate începură să troznească imprumutînd flăcările și celorlalți doi arbori care erau în preajmă. Lupii s-au îndepărtat puțin dar n-au plecat. Au început să urle și să scurme zăpada cu labele. Arborii deveniră flăcări vii.

În lumina lor, Ionică, a văzut, în zăpadă, o diră de singe care ducea pînă-n șanțul din apropiere. S-a luat după ea și a descoperit nu departe trupul pădurarului alături de un lup care zăcea cu un cuțit înfipt în coastă.

— Nea Ilie, nea Ilie, a strigat, văzînd că omul încă mai răsuflă; sînt eu, Ionică, băiatul lui Toader... Scoală-te!

Dar omul gemu numai, nedeslușit.

Ionică s-a aplecat asupra lui, a luat un pumn de zăpadă și a început să-i frece fața. Abia atunci, pădurarul a deschis ochii.

N-a mai avut vreme decît să-l întorcă pe partea cealaltă ca să nu înghețe. Flăcările, luminînd pînă departe, daseră de veste oamenilor din sat că în pădure se întîmplase o nenorocire și fiecare alergase cu ce avea la îndemînă să stingă pojarul încins.

Dus la spital, nea Ilie s-a făcut curînd bine, iar drept recunoștință, din blana lupului cu care se luptase și pe care izbutise să-l răpună, i-a făcut lui Ionică o căciulă și un guler la palton. Iar mai tîrziu, cînd băiatul s-a dus la școală, domnul învățător l-a așezat în banca întîia, povestind tuturor copiilor în timploarea aceasta și lăudîndu-i curajul și priceperea.

VIRGIL CARIANOPOL

LOCURI ȘI LEGENDE

Din valea Găunoasa, o ia un drum de țară, care duce la Risipei. Acest drum s-a numit și se numește și azi: drumul linii. Pe aici, mii de care cu lîncă, bir pentru turci, treceau spre Calafat. Și fiindcă lotrii ce coborau din pădurea nesfîrșită a Smîrdanului, o mai vămuiiau, turcii au luat măsură de siguranță. Ieniceri înarmați cu flinte, pistoale și iatagane patruleau zi și noapte. Mai mare peste ei era unul Rișit, fercheș și glumeț, care spunea tot felul de povești minunate. El își avea bordeiul la jumătatea drumului linii. Aci, peste o ripă, fusese durat un pod din lemne groase, de stejar. De atunci, și pe bună dreptate, acestui punct i-a rămas denumirea: „La Podul turcului”.

Bordeiul turcului era săpat în mal lîngă pod. La o aruncătură de prație de aci, începea pădurea Smîrdanului. În marginea pădurii, față în față cu podul, se afla bordeiul șefului pădurarilor, durat din lemne, tencuit și vărut frumos. Clădirea aceasta avea o curte mare, împrejmuită cu țambre de tufan. În curte, rai: pomi, zarzavaturi de tot felul; iar în fund, acareturi cu porci, vaci și oi. Mai la dreapta, sub coastă, se află sătucul toporașilor, iar în apropierea podului o fîntînă cu cumpănă și cu mai multe jgheaburi din trunchiuri de tufan scobite.

Se zice că pădurarul șef ar fi fost cîndva lotru. Scăpînd de la moarte pe unul dintre oamenii Brîncovenilor, el a fost numit șef peste toți pădurarii și toporașii. Și-a adus și trei frați cu familiile lor.

Pădurarul șef își luase de nevastă o femeie cu mult mai tînără ca el. O întîlnise în Calafat, la hanul grecului Ianul. Femeia i-a spus, cu lacrimi în ochi, că e româncă macedoneancă și se trage din oameni cinstiți. A fost răpită de turci și dusă la Tarigrad. A stat în harem doi ani. A fugit și s-a dus acasă, unde n-a mai găsit decît cenușa.

Toți ai ei fuseseră ucisi de păgîni. Ce era să facă biata femeie?

— Vreau să intru slugă la grecul ăsta, a mai spus ea, dar...

— Dacă vrei, mergi cu mine, a intrerupt-o pădurarul. Eu n-am nevestă și la mine ai casă, tot ce-ți trebuie!

Și a venit pădurarul cu mîndra acasă.

Turcul Rișit n-a scăpat din vedere comora de muierușcă a omului. Cînd o vedea că vine la apă, repede și el cu ulciorul! Femeia îi puneă și lui apă. Turcul îi mulțumea, și o lăuda că așa femeie frumoasă n-a mai văzut. Pe ea o încintau vorbele lui. Se aprindea la față și, rîzînd, îl privea pe turc. Nicl el nu era de lepădat. Avea ochi negri. Cînd își fixa privirea în ochii ei mari, albaștri, o cuprîndeau fiorii. Azi așa, mâine așa... În sufletul ei era o frămîntare mare. O tulburaseră rău de tot ochii turcului.

Pădurarul a observat schimbarea nevestei. A trimis după o doboroacî tocmai de la Risipei. A venit baba și i-a dat niște burulenii. Fără să observe ceva pădurarul, baba i-a făcut femeii un semn a mustrare: „bagă-ți mîinile-n cap!”.

Duminica și-n alte sărbători, toporașii făceau horă. Bătrîni, bătrînele și alți nejuccători ședeau pe buturugă ori pe țarbă, tîinuind și privind. Într-o astfel de zi, veni și turcul Rișit. Se așeză turcește și începu să povestească. Stîrni lacrimi de ris în rîndurile celorlalți, dar pădurărița parcă nu-l auzi. Și atunci începu altă poveste, care stoarse lacrimi de plîns. Abia atunci, ochii femeii se îndreptară mari, spre turc și el citi în ei: „faci cu mine ce vrei!”.

„Eu sînt singe de creștin, ca și voi. Mă trag de prin părțile Brăilei. Nu-mi știu numele cel creștinesc și nici al cui sînt și nici satul sau țîrgul. Turcii m-au răpit din brațele mamei și m-au crescut în legea lor.

Erău mulți ca mine și-am căutat să fug. Am intrat argat la un român macedonean, apoi am plecat la Brăila. Am fost cioban și pescar zece ani și am trăit printre creștini, ca un creștin, dar de urma dlor mei, cu toată căutarea, n-am dat. Și m-au înhățat iar turcii, m-au făcut oștean și am ajuns aici, la voi”.

Turcului îi picurau lacrimile și privirile lui umede săgetau ochii ei mari și albaștri. Acum privirile ei săgetau ochii turcului, a aprobare și-a dăruire.

A doua zi, la fîntînă, turcul i-a țesit iarăși în cale.

— Eu am aur mult, ascuns într-un loc numai de mine știut. Să fugim în țara talianului, care nu e departe. Mergi?

— Merg.

— Lasă garnița, și vino după mine.

De la fîntînă se trecea pe sub podul lui, al turcului. Intrară în bordei...

Dragoste mare. Pasiune, dăruire... Cîțava vreme nu se află nimic. Apoi prînseră de veste toporașii. Află și pădurarul. Acesta se sfătui cu frații și nepoții lui.

— Eu am luat de nevastă o pîngărită, dar n-a fost pîngărită de voia ei. Iată însă că azi... ce-i de făcut?

— Eu zic, răspunse un flăcău, s-o prindem. Și, dacă, este așa, îi tragi una și-o îngropăm.

— Și turcul care ne-a mînjit că-i creștin?

— Tot așa!

Zis și făcut. Turcul și cu pădurărița au fost prinși îmbrățișați în bordei. Toporașii au făcut din ei bucățele de carne.

Ia-i după aceea pe toporași, la-i de unde nu-s... Așa era viața la o samă de lume prin acele vremi, nu chiar de demult, cum ar crede unii.

ION PĂTRAȘCU

SFATUL MEDICULUI

FRUCTELE

În complexitatea alimentelor, la îndemina tuturor, fructele ocupă un loc important. Ele conțin mai toate elementele necesare hrănirii organismului (apă, glucide, vitamine, minerale, acizi organici, celuloză etc.). Cantitatea apreciabilă de apă conținută în fructe favorizează o bună diureză. Bogăția lor în vitamine satisface nevoia nutritivă a organismului atunci când intră în rația alimentară.

În fructe se găsește o întreagă gamă de vitamine: A, C, vitaminele din grupul B, vitaminele K și P. Fiecare vitamină intervine în procesele de dezvoltare a organismului și în decesele de refacere. În genere, observațiile au stabilit că vitaminele din fructele proaspete sînt cele mai eficiente și că supunerca lor la temperaturi crescute face să se piardă un procent de vitamine și să se diminueze și calitățile lor inițiale. De aceea, păstrarea fructelor pe timpul iernii se face în camere cu temperaturi mai scăzute.

În afară de vitamine, fructele aduc și o serie de minerale: fier, calciu, magneziu, potasiu, sodiu, sulf, iod, zinc etc. Aceste minerale intervin în metabolismele de bază ale organismului omenesc, asigurând buna lui dezvoltare și menținându-i funcțiile normale.

Altă sursă energetică dată de fructe o formează elementele din sfera glucidelor. Acestea, sub diferite forme — fructoză, levuloză — sînt absolut indispensabile vieții unui organism sănătos și au o indicație specială în afecțiuni renale, hepatice etc.

Pentru că fructele conțin foarte multă apă, ele favorizează o digestie rapidă dar evacuarea lor din stomac se face foarte repede dacă sînt consumate singure, fără alte alimente, așa încît ele nu țin de foame. De aceea, este recomandat ca fructele să fie conținute într-o rație alimentară completă, pentru ca valoarea lor nutritivă să poată fi pusă în evidență.

Pînă și celuloza din fructe este necesară organismului la formarea masei intestinale și la evacuarea conținutului intestinal. La unii indivizi, consumul de fructe crude provoacă colici intestinale cu scaune moi, datorită bogăției în celuloză. Dar anularea acestor tulburări se poate face prin ingerarea altor fructe cum ar fi afine, gutui, coacăze, smeură, care au calități astringente.

Lipsa prelungită a fructelor din alimentație poate atrage hipovitaminosele, adevărate boli cu simptomatologie precisă: tulburări de creștere, tulburări în dezvoltarea scheletului, tendința la hemoragii, gingivite, eczeme, tendința la anemie feriprivă, debilitate generală.

Organismul are absolută nevoie de fructe și aceasta se confirmă mai ales către primăvară, cînd procentul de vitamine scade simțitor în organism prin lipsa fructelor și a legumelor proaspete, și crește apoi în vară o dată cu noua recoltă de fructe și legume.

În afara rolului în menținerea metabolismelor normale, fructele pot interveni în alimentația dietetică specială (de exemplu mere în diabet, sau de fructe în ateroscleroză).

Nu trebuie trecut cu vederea nici faptul că fructele trebuie consumate numai după ce sînt foarte bine spălate, pentru că ele, dezvoltîndu-se în contact apropiat cu soluri impregnate cu ape minerale și purtătoare de diferiți agenți patogeni sau paraziți, pot transmite omului acești agenți răspînditori de boli grave, (febra tifoidă, dizenteria, hepatita epidemice, diferite enterocolite sau parazitice). Alteori, consumul exagerat de semințe de caise, piersici, prune, gutui și chiar mere poate provoca tulburări generale de ordin toxic datorită unei substanțe toxice conținută în acești sîmburi.

Pentru nici o vîrstă, pentru nici o situație fructele nu sînt contraindicate, ci din contră ele se pot selecționa pentru diete speciale și se pot consuma în întreaga lor varietate pentru calitățile lor atât de indispensabile vieții.

Dr. M. GHEORGHIU

O măsură necesară de prevedere

ASIGURAREA LA ADAS

— X —

Fiecare dintre asigurările de persoane practicate de Administrația Asigurărilor de Stat răspunde unor anumite interese ale celor care vor să ia o măsură de prevedere. Una dintre cele mai des solicitate asigurări de persoane este...

...ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ

Aceasta se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 60 de ani, pe durata de asigurare între 5 și 20 de ani, plata primelor de asigurare puțin — se face atât de-a lungul întregii perioade asigurate, cît și unul timp mai scurt.

Desigur, cititorii acestor rînduri vor dori să afle, mai întîi, cînd plătește Administrația Asigurărilor de Stat suma asigurată. Întrebarea este firească, mai ales dacă se ține seama de faptul că plata sumei asigurate este un lucru cert.

Iată, deci, cînd plătește ADAS suma asigurată:

— La expirarea contractului de asigurare (independent de plățile făcute anterior pentru cazurile de invaliditate permanentă);

— În caz de amortizare a asigurării (în total sau în parte în funcție de combinațiile de litere înscrite la tragerile lunare);

— În caz de invaliditate permanentă ca urmare a unui accident, în total sau în parte, după cum invaliditatea permanentă este totală sau parțială;

— În caz de deces al asiguratului (din orice cauză).

Este important să se cunoască și faptul că în cazul cînd invaliditatea permanentă, ca urmare a unui accident, este mai mare de 50 la sută, ADAS scutește pe asigurat de plata primelor.

Am repetat de cîteva ori expresia **DIN ACCIDENTE**. Acestea sînt întîmplări neprevăzute care pot provoca invaliditatea permanentă sau decesul unei persoane.

Numărul accidentelor cuprinse în asigurare este mare. Aceasta înseamnă că Administrația Asigurărilor de Stat își asumă răspunderea în numeroase cazuri.

Desigur, beneficiază de avantajele asigurării numai cei care au încheiat contractul de asigurare și au plătit, cu regularitate, ratele de prime stabilite. Acestea sînt foarte mici: doar cîteva lei pe lună pentru fiecare 1000 de lei sumă asigurată.

Toate acestea pledează pentru încheierea asigurării mixte de viață, de către orice cetățean, ca o măsură utilă de prevedere.

AUREL CRIȘAN

PESCAR FĂRA VOIE

Întîmplarea s-a petrecut pe malul unui lac din Peterborough (S.U.A.). Un băiețel de 9 ani, pe nume Gerard Day stătea pe marginea lacului și încerca apa cu piciorul, pentru a se convinge dacă-i destul de caldă ca să facă o baie. Deodată el a simțit o mușcătură puternică și-a scos imediat piciorul din apă și, o dată cu el... și o sticlă de 3 kg.

Bilantul: trei copii pentru închiderea rănii și o masă excelentă din stiuca preparată după obiceiul locului.

LASSO-UL PĂIANJE-NULUI

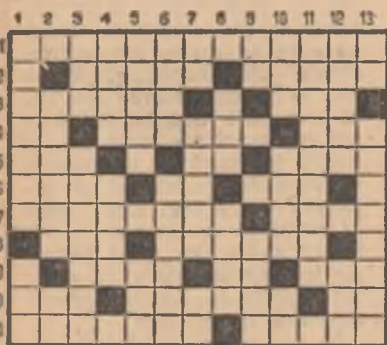
În mod obișnuit, păianjenii își prind victima cu ajutorul pinzei pe care o țin cu atîta măiestrie

Iată însă că în pădurile din Australia s-a găsit o varietate de păianjen care își prinde prada nu cu ajutorul pinzei, ci cu un fir produs de el. La capătul căruia se află o picătură de rășină. Păianjenul aruncă firul cu înțeleasă și precizie asupra insectei pe care o urmărește. Venind în contact cu bobita de rășină, insecta este imobilizată și paralizată imediat.

Podoabe daco-romane din secolul al VI-lea e.n. descoperite în satul Pruneni din județul Buzău

FILE DE ISTORIE

Orizontal: 1. Vestit domn al Moldovei (1457-1504; 3 cuv.) 2 Stat antic de pe teritoriul patriei noastre — Localitate în care a fost dată proclamația revoluționară de la 1848. 3 Unul din cei trei conducători ai războaielor populare din anul 1748 — Abreviere... abreviată. 4 Emil Oprescu — „...de la Smîrdan”, tablou de N. Grigorescu — Hrana plămînilor. 5 Localitate în Portugalia — Producătoare de lînă — A repeta o parte a unui program artistic. 6 Animal cornut — Elena Zane — Rîu în Brazilia. 7 Defecte grave — Haină țărănească. 8 Diminutiv feminin — Fosta reședință domnească de pe vremea lui Alexandru cel Bun. 9 Prefix cu sens opus — Sud-est — ...Ipătescu, eroină a revoluției de la 1848 din Țara Românească. 10 Domn al Țării Românești (1422-1431) — Portarul Sucevei sub a cărui tutelă a domnit Ștefăniță pînă la majorat — Vas de pămînt. 11 Locul în care armata română a obținut o victorie strălucită împotriva turcilor, în anul 1878 — Actul istoric de la 24 ianuarie 1859.

Vertical: 1 Vechea cetate de scaun a Moldovei — Comună în Franța. 2 Locul luptei dintre Mircea cel Bătrîn și Balazid (1394) — Antemeridian. 3 Rîu în Sumatra — Dușmanii de veacuri ai Moldovei și ai Țării Românești. 4 Tifon pentru bandaje — Autorul tabloului „Izgonirea turcilor la Călugăreni” 5 A agăța (reg.) — Localitate în S.U.A. 6 Prenume feminin — ...și încă unul. 7 Precum — Mănăstirea în care este îngropat Mircea cel Bătrîn — Barbu Nicolau. 8 A urca — Vechi oraș în Turcia — 9 Lei! — Munte în Togo. 10 Nume dat riului german Meis — Mijlocul corpului — Pene! 11 Orașul în care Mihai Viteazul s-a proclamat, în anul 1600, „domn al Țării Românești, Transilvaniei și a toată țara Moldovei” (2 cuv.) 12 Fiul lui Ștefan cel Mare, dar al Moldovei (sing.) 13 Conținutul unei teze! — Mișcarea țărănească din 1947 (pl.)

Cuvinte mai puțin cunoscute: AVO, ARU, IDS, EDI, TAD, ISSO, MSA și LERU.

ADAN STOICA

OBICEI CIUDAT

După cum relatează etnograful sovietic L. I. Sternberg, eschimoșii din regiunea strimtorii Behring cînd ajung la bătrînețe iau adesea un alt nume, socotind că în felul acesta ei încep o viață nouă și o să trăiască mult mai mult.

...învățăatul transilvănean Ion Honterus din Brașov a publicat în 1530, la Cracovia, o descriere a lumii care a fost, pînă în veacul al XVII-lea, cel mai detaliat manual de geografie și astronomic în Germania și în sud-estul Europei?

...cea mai grea carte din lume se află în Biblioteca regală din Stockholm (Suedia)? Ea cîntărește 350 kg., iar pentru legarea ei s-au folosit scinduri groase de 4 cm.

...prima moară de hîrtie din sud-estul Europei a fost înființată la Brașov în anul 1546?

...în Australia și America de Sud griul se seceră în luna ianuarie; în India — în februarie și martie; în Egipt, Turcia și Siria — în aprilie, în America de Nord — în iulie; în Europa centrală — în iulie iar în Canada — în august?

...că în unele roci din Africa de sud, cu o vechime de 31 miliarde de ani, au fost descoperite urme de viață (fosile de alge masive și bacterii)?

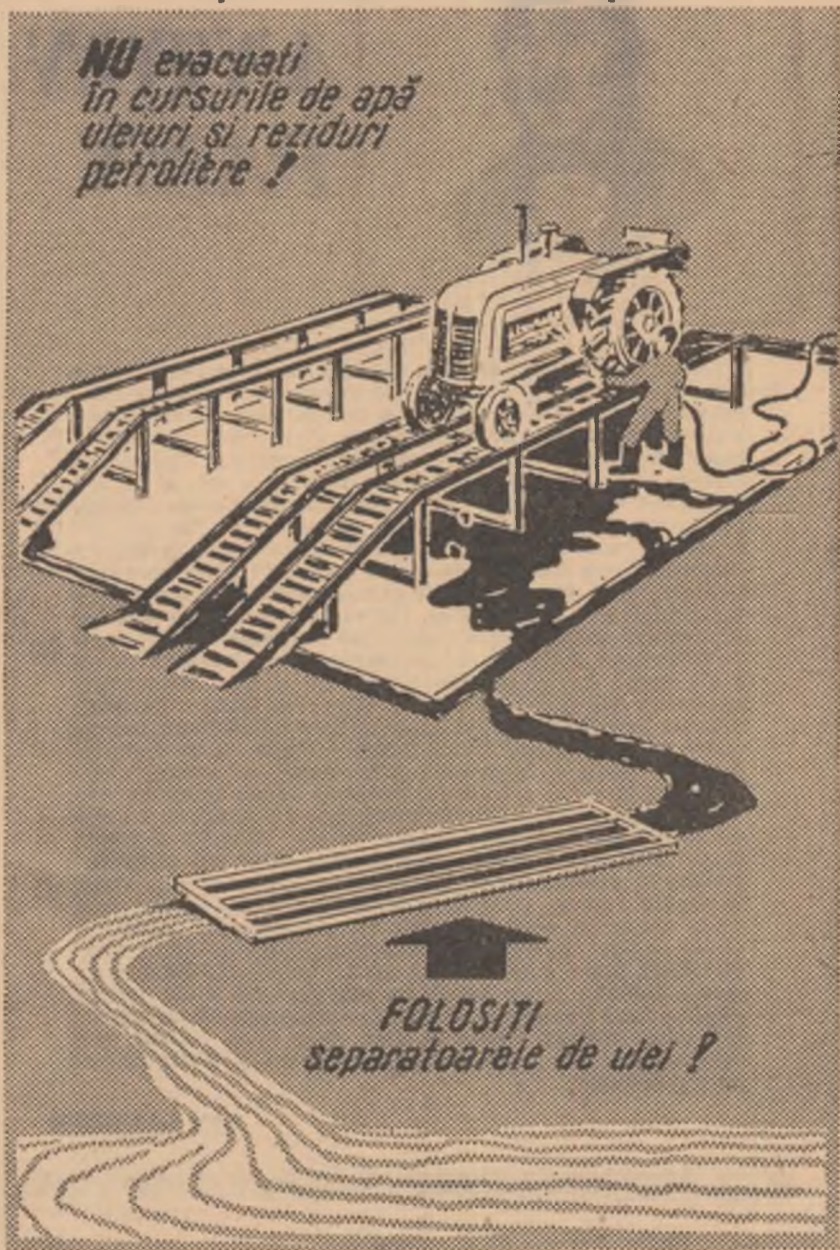
...cel mai vechi glob pămîntesc, confecționat de M. Bahcim, se află la Nürnberg (R.F. a Germaniei)?

...numai animalele din grupul mamiferelor au urechi?

...în Iugoslavia a fost construit cel mai mare vagon de cale ferată din Europa, care cîntărește 160 de tone?

...în fiecare an se creează în întreaga lume peste 50 de mii de polimeri (mase plastice)?

COMITETUL DE STAT AL APELOR
Inspectoratul de stat al apelor

DIN PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE
1-7. IX. 1968

DUMINICĂ: Programul 1: 9.00 Aventurile echipajului Val-Virtej. 10.00 Ora satului. ■ Calendarul lucrărilor agricole ■ Amfiteatre viticole ■ Inșir-te mărgărite: Tradiții artistice la Romos ■ Buletin agro-meteorologic ■ Poșta emisiunii ■ Muzică populară românească. Soliști: Ana Balaci, Nonica Popescu, Ica Blidaru, Emil Gavriș, Nicolae Trofin, Nicolae Vișan, Tiberiu Ceia, Grigore Kiazim (la cobză). 11.30 TV Pentru specialiștii din agricultură; 12.15 De strajă patriei; 14.30 Zig-Zag — telemagazin duminical; 20.30 Cronica duminicală; 20.40 Concertul tineretii; 21.20 Film artistic: „Gentlemanul din Cocody”. **Programul 2:** 20.00 Reporteriile noastre în țară și peste hotare; 21.20 Seară de teatru: „Tartuffe” de Moliere.

LUNI: 17.30 Pentru noi femeile; 20.00 „Pământul de sub ape”; 20.20 Ce-ați dori să revedeți? 21.20 Teatru în studio; Henric al IV-lea de L. Pirandello.

MĂRȚI: 17.30 TV pentru elevi. Consultații la limba română (clasa a VIII-a). Probleme recapitative. Prezintă prof. Guerina Clondescu. Emisiune realizată în colaborare cu Ministerul Învățământului; 19.00 Pentru școlari. Secolul XXI. Pot fi oceanele locuite? Mările și oceanele ascund comori inepuizabile pe care omul le folosește astăzi numai în mică parte. Despre aceste bogății și despre proiectele îndrăznețe ale savanților privind exploatarea lor „la fața locului”, veți afla câte ceva în această emisiune; 20.00 Film serial:

Thierry la Fronde (ultimul episod); 20.45 Film artistic: „Cerul începe la etajul III”; 22.05 Panoramic; 22.25 Seară de romanețe.

MIERCURI: 19.00 Club XX — emisiune pentru românească; 20.00 Muzică populară românească; 20.15 Tranzfocator; 21.15 Telectinemateca: „Fată bătrână” — film artistic cu Bette Davis.

JOI: Programul 1: 20.00 Film serial: Lagardere (I). 20.50 Poșta TV. 21.00 Întrebări la care s-a răspuns, întrebări la care nu s-a răspuns încă 21.30 Teleglob; 21.50 Să rîdem cu... Faty (Grăsunul). 22.30 Vacanță pe portativ. **Programul 2:** 21.00 „O samă de cuvinte...” 22.00 Vitrina discului.

VINERI: 19.00 La porțile cunoașterii — emisiune pentru tineret; 20.00 Actualitatea în agricultură. Aspecte de la Congresul Oficiului Internațional al viei și vinului. 20.45 Cărți și autori; 21.05 Film artistic: „Cea mai lungă noapte”.

SĂMBĂȚĂ: Programul 1: 18.00 Stadion; 18.30 „Mult e dulce și frumoasă...” Emisiune de limbă română. Sensurile cuvintului „joc” în limba română. Participă Matilda Caragiu, Pavel Ruxăndoiu, George Munteanu, Romul Munteanu; 20.00 Tele-enciclopedia; 21.00 Vom reveni peste șase luni...; 21.10 Film serial: Campionii; 22.00 „Concert fără intrare”. **Programul 2:** 20.10 Postscriptum săptăminal; 20.10 Program de circ; 20.35 Orchestre de muzică ușoară.

COOP

PROCURAȚI-VĂ DIN TIMP

UNIFORME ȘCOLARE

LA MAGAZINELE COOPERATIEI DE CONSUM

Tesătorii Reunite
BUCUREȘTI

str. Spătarul Preda nr. 3 Telefon 23.22.10 Sector V

Produce și livrează pe bază de repartiții

Zenana imprimată, Oltenița, Corina, Răduca, Pionierul, Iuliana

KEGG

SNOAVA

Foarte mulți specialiști și ne-specialiști tind să confunde anecdota urbană, bancul, cum îl numim în vorbirea curentă, cu snoava populară prin faptul că amândouă se realizează oral. Toți între cele două categorii ale humorului există deosebiri esențiale. Bancul are o anumită fixitate de formă și un anumit sens, o anumită funcție. Pentru a-și produce efectul, o dată auzit, el trebuie să fie reprodus aproape întocmai, cu multă atenție pentru poantă. Dovada cea mai bună a acestei fixități formale sînt iarăși anecdotele despre cei ce nu știu să povestească bancuri.

Snoava populară, în schimb, deși are o tematică de mare persistență în timp și de largă răspîndire în spațiu, deși se realizează după anumite scheme, — după modele abstracte — are o mare variabilitate în modurile de obiectivare a acestor modele. Ea se bazează pe opoziția între două concepte morale, două moduri de comportare, două stări sociale.

Snoava populară opune prostia istețimii de minte, zgircenia generozității, comportările prea pline de fantezie celor normate de tradiție, pe cei bogați celor săraci pe laici fețelor bisericesti, pe săteni orășenilor etc. Opoziția este scoasă în relief întotdeauna printr-o întimplare. Deci snoava aparține genului povestitor, epicii populare. Cu cît întimplarea este mai concret redată cu atît snoava este mai izbutită.

S-a subliniat întotdeauna caracterul educativ al snoavei, atribuindu-i-se puterea de a moraliza, de a forma mentalitatea și de a îndruma comportarea oamenilor prin ascuțimea satirei ei.

Mi se pare însă că s-a exagerat accentuându-se prea mult și prea unilateral acest caracter. Snoava în funcționalitatea ei firească, în viața ei reală din mediile folclorice, spusă la șezătoare sau la alte petreceri populare, este me-

nită să înveselească, să descrețească frunțile, să ridice pe om de pe planul cotidianului pragmatic pe planul humorului. Nu cred că pe un povestitor de snoave să fi crezut vreodată că prin povestirile despre proști îi va face pe aceștia să fie mai deștepti. Văd însă că gustînd snoavele noi le acordăm o simpatie nuanțată de înțelegere dacă nu de milă, proștilor. Marcînd opoziții, snoava diferențiază și caracterizează totodată. Așa se explică faptul că avem o serie de snoave despre locuitorii diferitelor sate sau regiuni. Ele explicitează de fapt porecele ce se dau acestora, după cum explicitează și porecele ce se dau anumitor neamuri, unor familii etc.

Povestiri scurte, cu referiri cît mai concrete care le accentuează veridicitatea, snoavele pot fi uneori grupate în suite și centrate în jurul unui erou. În felul acesta se nasc cicluri naționale de snoave și ajungem ca fiecare popor să aibă eroul isteț de minte, plin de humor și gata de ghiduși, care să-l reprezinte. Noi îl avem pe Păcală, lumea germanică pe Till Buhoglină, lumea orientală pe Nastratin Hogeia etc. Acești eroi, prin faptele lor, prin modul de a privi lucrurile, de a se comporta în anumite situații, redau de fapt, pe planul humorului, atitudinea față de lume a popoarelor respective.

Caracterizarea unui popor prin humorul său merită toată băgarea de seamă. Merită deci aceeași atenție și tradiția robustă și optimistă a snoavelor noastre populare, care au înveselit atîtea rînduri de oameni și care chiar dacă nu i-au îndreptat, pe cei ce intrau în anumite categorii care erau ținta snoavelor, i-au ferit pe ceilalți, pe cei mai mulți, de greșeala de a se integra, voind sau nevoind, în aceste categorii.

MIHAI POP

DE ICI... DE COLO...

- Ce faci?
- Bine
- Bine că-t bine, că atunci e bine, cînd ti bine!
- Mulțumim, nană Marta, pentru ospete și te rugăm să ne lărți de supărare.
- Nu-i nici o iertare! Mai poștiți!
- Cum e viața, moșule?
- Cum să fie? Ea cu ale ei, noi cu ale noastre.

VORBE DE DUH

Omul are două mari bucurii: una cînd îi vin oaspeții și alta cînd îi pleacă.

La muierea beutoare
Nu mai vezi pinza la soare
Că o bea pină-i fuioare.

VINTRIȘ

O femeie s-a dus la bărbat, pe-o coastă cu prînzul. Acolo, după ce-a pus mîncarea în fața bărbatului, a văzut că a uitat lingurile. A strigat din sus în jos, la bătrînă să i le trimită cu Daica. Daica era căteaua. Și bătrîna i-a legat de coadă lingurile și-a trimis-o în deal. Iar femeia țipa de-acolo: „Daica, să vii iepuriș, vintriș, curmezîș să nu spurci lingurile. Vintriș!“ țipa femeia după cătea, și de-atunci așa a rămas porecla satului pină azi

(Din comuna Brusturi, județul Arad)

PRIMARUL CARE SPUNE DREPT

Intr-un oraș s-a făcut o hală nouă pentru măcelari, însă dinșii ziceau că ușa era prea stîmtă, așa că un bou gras nu putea să intre. Primarul veni acolo să vadă ce trebuie de făcut și, intrînd pe ușă cu brațele deschise, zise:

- Vedeți că aici intră foarte bine un bou?
- (Dulescu, Divers, anecdote populare, București, 1893, p. 3).

ANTON PANN

Anton Pann, „înjul Pepei, cel isteț ca un proverb“, cum scria Eminescu, este prima și ultima expresie concretă, individuală, a folclorului românesc. A unui folclor de tot obișnuit, care nu trece dincolo de anecdota și proverb, dar încorporează toată istețimea practică păstrată peste generații. Poetul era frumos ca și ciobanul Mioriței, dar trăia de-a valma cu toți pehlivanii din tirgurile și mahalalele Balcanilor turciți. Inteligent și împodobit cu vocație de creator ca Manole, dar repezit la vorbă și viclean în privire ca un hoinar învățat cu tocmelile teșghetarilor dimbovițeni de la 1800. Mare poet prin străfulgerările de spirit ghicite în dosul versurilor, dar numai versificator prin poezia însăși. Un ironic și detașat comentator al relațiilor umane într-o vreme cînd lacrimile făceau bălți pe caietele de poezii ale contemporanilor. Iar Povestea vorbii e un model de ironie. Poetul era un meșter de potrivit cuvintele, dar ființa i-a rămas mereu în afara creionului. ascunsă privirilor, ascunsă poate lui însuși. În schimb lăsa să apară un fragment de istorie văzută și înțeleasă de aproape. judecată caustică și comentată la fel. Dar Miorița avea nevoie de Povestea vorbii așa cum sufletul are nevoie de inteligență. Anton Pann a ridicat cel dintîi inteligența și ironia la treapta de atribut poetic. Marele folclor (Miorița, Manole) și Anton Pann închiseseră cercul, desigur încă naiv, al modurilor poetice la români. Fu îngropat la biserica Lucaci și i se puse la căpătîi o piatră pe care fu încrustat epitaful ce și-l alcătuiuse singur în versuri simple și emoționante: „Aici s-a mutat cu jale / În cel mai din urmă an / Care în cărțile sale / Se citește Anton Pann / Acum mina-i încetează / Ce la scris mereu ședea; / Nopti întregi nu mai lucrează / La lumină cărți să dea / Împlinindu-și datoria / Și talantul ne-ngropînd / Și-a făcut călătoria / Dînd în lume altor rînd. / Cîntă mîi frate române / Pe graiul și limba ta / Și lasă cele străjne / Ei de a și le cîntă“.

ION LAURIAN

DESPRE VICLENIE

In față una-ți vorbește
Și în dos alta-ți croiește.
Și
In ochi cu gura te unge
Ș' în dos cu ac te împunge.
Și
In față dinți îți albește
Și inima își negrește.
Și
In față te netezește
Și în spate te cioplește.
El este
C'albina-n gură cu miere

Ș' în coadă cu ac și fiere.
Vicleanul,
Fițtie coada ca vulpea, în toate părțile.
Il vezi numai,
Bună ziua, toată ziua și din cap la toți mereu moș.
Și
Te mîngîie cu ghimpi
Te atinge cu bumbac.
Pe vicleanul
Cît să umbli să-l pipăiești.
Nici în piua nu-l nîmerești.
Cum a zis unul:
De scund este scund,
Dar nu-i dai de fund.
Cu un cuvînt,
Este taler cu două fețe.

DESPRE BEȚIE IARĂȘI

Cine bea în cîinste ori în dator, se imbată de două ori.
Că,
Una gîndește circiumarul și alta bețivul.
Circiumarul zice:
Băutura e unde e, mîncarea e o fudulie.
Apa nu e bună nici în cizmă.
Vinul e pentru noi, nu e pentru boi.
Cu vinul și cu somnul uită grijile omul.
Vinul e toiagul bătrînelor și nebunia tinerețelor.
Inșă
Vinul bun și nevasta frumoasă sînt două otrăvi dulci la om
Tu îl beai pe dînsul și el te bea pe tine.
Tu îl bagi în mațe și el iese în față.
Cît să dai ocol, tot te dă de gol.
Mergi pe cărare lină și dai drept în tină.

12 snoave
CUPON 5

— Vai, fiule, ce mînă murdară ai! Cred că în tot județul Dobrogea nu se mai găsește una la fel.
— Ba da, tată! Mai am eu una.